

การพัฒนาแบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

Development of Structural Equation Modeling of School Administrators' Operational Leadership Factors Influencing School Effectiveness

ทินกร ภาคนาม¹ วาโร เพ็งสวัสดิ์² ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร³ และ วลัณิกา ฉลากบาง⁴

Thinnakorn Paknam,¹ Waro Phengsawat,² Sakthai Surakitbowon³

and Wannika Chalabang⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) ศึกษาอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และระยะที่ 2 การตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 12,524 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 870 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน และประสิทธิผลโรงเรียน 2) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืน ($\chi^2 = 80.83$ df = 83 ค่า $P = 0.54689$ ค่า $GFI = 0.99$ ค่า $AGFI = 0.96$ ค่า $RMSEA = 0.000$ ค่า $CN = 866.87$) ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน เรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย เป็นต้นนี้ อิทธิพลทางตรง ได้แก่ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน การบริหารตามสถานการณ์ และคุณลักษณะผู้นำ อิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ สมรรถนะการบริหารจัดการ คุณลักษณะผู้นำ และการบริหารตามสถานการณ์ และอิทธิพลรวม ได้แก่ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน โดยองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น สามารถอธิบายภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาได้ร้อยละ 84

คำสำคัญ : รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ; ภาวะผู้นำ ; ผู้นำเชิงปฏิบัติการ ; ผู้บริหารสถานศึกษา ; ประสิทธิผลโรงเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Doctoral Student in Education Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,4} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Assistant Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

³ รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Associate Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

ABSTRACT

This study aimed: 1) to develop linear structural relationship modeling of school administrators' operational leadership factors which affect school effectiveness, 2) to investigate whether the developed linear structural relationship modeling of school administrators' operational leadership factors affecting school effectiveness has a goodness-of-fit with the empirical data, and 3) to examine the direct influences, indirect influences and the total influence of factors on school effectiveness. The study was carried out by mixed methods and was conducted in two phases : phase 1 – determining conceptual framework of the study, and phase 2 – testing the study hypotheses. Population of the study was school administrators and teachers of 12,524 primary schools under Offices of Primary Education Service Areas in the northeastern region of Thailand in academic year 2014. The sample was a total of 870 school administrators and teachers at primary schools under Offices of Primary Education Service Areas in academic year 2014, who were selected by multi-stage random sampling.

The findings were as follows: 1) The linear structural relationship modeling comprised contingency approach management, leadership traits, management competency, promotion of the learning management process, creating the school climate, and school effectiveness. 2) The created modeling had the goodness-of-fit with the empirical data (Chi-square = 80.83, df = 83, P value = 0.54689, GFI value = 0.99, AGFI value = 0.96, RMSEA value = 0.000, and CN value = 866.87). School administrators' operational leadership factors affecting school effectiveness as arranged by influence coefficients in descending order were as follows: promotion of the learning management process, creating the school climate, contingency approach management and leadership trait which are the direct influences; while management competency, leadership trait and contingency approach management that affect school effectiveness too are the indirect influences. The total influence covers these factors: management competency, promotion of the learning management process, contingency approach management, leadership trait and creating the school climate. With these 5 operational leadership factors of school administrators, school effectiveness can be explained as high as 84% of a certainty.

Keywords : Linear Structural Relationship Modeling ; Leadership ; Operational Leadership ; School Administrators ; School Effectiveness

บทนำ

ในบริบทและเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของระบบสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ เป็นที่ยอมรับกันว่าเราต้องอาศัยผู้นำ (Leader) เพราะผู้นำสามารถสร้างชาติ สร้างคน สร้างแผนการต่างๆ ให้ฝันของชนส่วนใหญ่เป็นจริงได้ ผู้นำยุคใหม่นอกจากจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ แล้ว ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดเพื่อก่อให้เกิดการปรับตัวทั้งระบบนั่นคือ การปรับโครงสร้างขององค์การให้เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดศักยภาพขององค์การ และ ในขณะเดียวกันควรมีการฟื้นฟู และพัฒนาความสามารถของสมาชิกในองค์การ เพื่อให้เกิดศักยภาพของบุคคล (จิรวรรณ เล่งพานิชย์. 2554 ; อ้างอิงมาจาก Certo. 2006)

การบริหารจัดการในสถานศึกษาผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยส่วนมากมักจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) มากกว่าเรื่องของการบริหารจัดการ (Management) แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้น การบริหารจัดการ และภาวะผู้นำทางวิชาการจะแสดงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบควบคู่กันไป (Glanz. 2006) สถาบันทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ โดยส่วนใหญ่มักจะวัดจากผลของการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย ไม่ได้วัดจากผลของการบริหารจัดการ แต่การบริหารจัดการที่ดีกลับเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน และการวิจัย สามารถพัฒนาขึ้นมาได้ และในทางกลับกันถ้าหากสถาบันการศึกษาใด มีการบริหารจัดการที่ไม่ดี จะทำให้ผลของการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยนั้น ล้มเหลวได้ (Cardiff University. 2012 ; อ้างอิงมาจาก Michael Shattock.

2003) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) เรื่องภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า เงื่อนไขความสำเร็จที่สำคัญประการหนึ่งของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง และเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมากในการผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ภาวะผู้นำควบคู่ไปกับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และระบบคุณธรรม ย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก Cardiff University (2012), Bell (2006), Adair (2007) Byham & Wellins (2012) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ (Operational Leadership) ว่าเป็นภาวะผู้นำที่ทำหน้าที่ในการสร้างและตีความหมายของนโยบายและวิธีปฏิบัติให้เป็นมาตรฐาน เพื่อลงไปสู่การปฏิบัติ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการเป็นภาวะผู้นำที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรนั่นเอง

แผนกจัดการศึกษาของรัฐฟลอริดา (Florida Department of Education. 2009) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการเป็นภาวะผู้นำที่แสดงออกถึงสมรรถนะด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลแก่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Byham & Wellins (2012) ที่กล่าวว่า ผู้นำเชิงปฏิบัติการที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรทำให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น ผู้บริหารจะต้องใช้คุณลักษณะ และสมรรถนะด้านการบริหารจัดการของผู้นำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boyatzis (1982) ซึ่งพบว่า สมรรถนะหรือความสามารถของผู้นำ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยประสิทธิผลของโรงเรียนสามารถวัดได้จาก การผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน การบรรลุการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และความพึงพอใจของครูและบุคลากรในโรงเรียน (Mott. 1972)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทาง เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้นำที่ดี และมีสมรรถนะการบริหารจัดการงานต่างๆ ในโรงเรียนที่สามารถขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ดี เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ มีการบริหาร

ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างลงตัว บรรลุตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในทุกๆ ด้าน ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียนในด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู และคุณภาพของสถานศึกษา ตลอดจนคุณภาพการศึกษาของไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

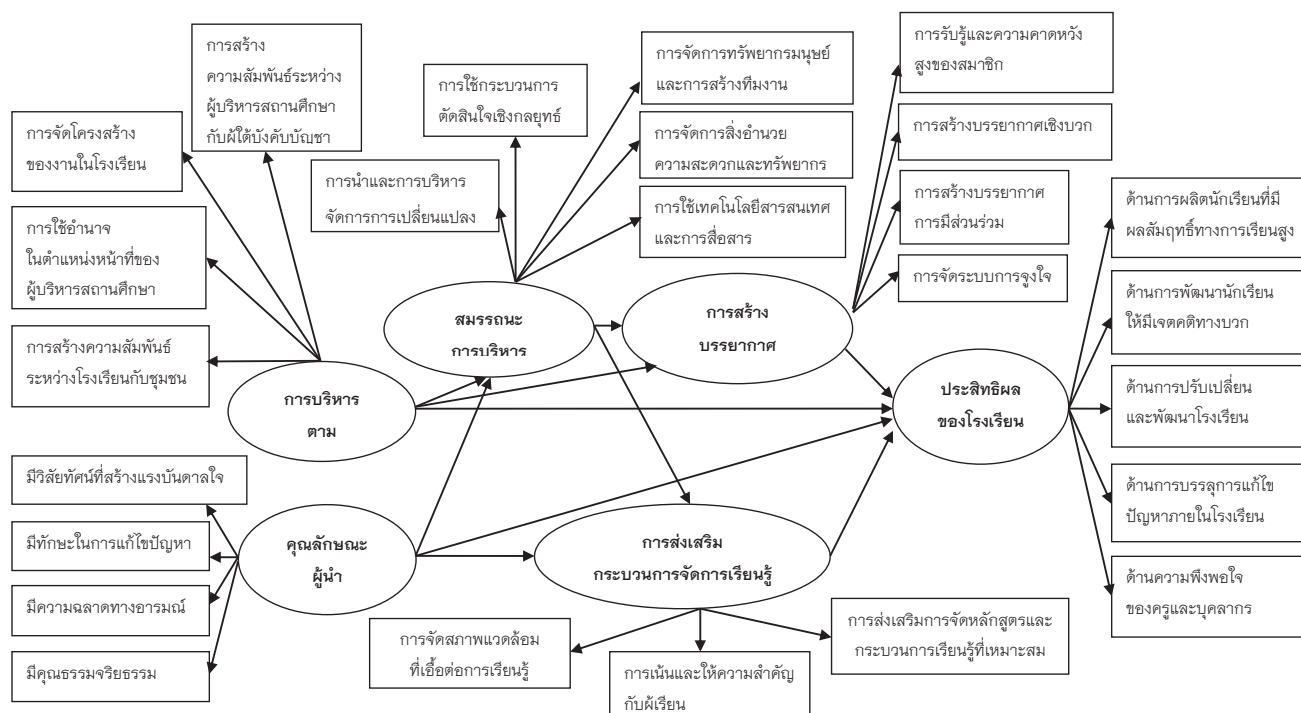
1. เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย โดยมีตัวแปรซึ่งเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน การบรรลุการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และความพึงพอใจของครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยอาศัยแนวคิดของ Mott (1972), Glanz (2006), Bell (2006), Adair (2007), Florida Department of Education (2009), Spanyi (2010), Cardiff University (2012), Byham & Wellins (2012), Duggan (2012), Mustamin & Yasin (2012) สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน วิธีในส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีสัมภาษณ์ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย

การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Analysis) กับภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพของโรงเรียน เพื่อกำหนดรูปแบบสมการโครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน และนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้นของการวิจัย 2) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อให้ได้ประเด็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ทรงคุณวุฒิออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ 3) การศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น จำนวน 2 แห่ง (Best Practice) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนดีเด่น จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพระราชทาน

ระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก คือ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 4 คน และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน และโรงเรียนพระราชทานระดับประถมศึกษาขนาดกลาง คือ โรงเรียนสูงเนินวิทยาคม อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 12 คน และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพของโรงเรียน มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและนำไปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

ระยะที่ 2 การตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพของโรงเรียน

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยเทคนิคการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.37- 0.85 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3. เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 870 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 435 คน และครูผู้สอน จำนวน 435 คน

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 145,888 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12,524 คน และครูผู้สอน จำนวน 133,364 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2557 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 คนต่อหนึ่งตัวแปรสังเกต ซึ่งตัวแปรสังเกตในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งสิ้นจำนวน 25 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจะต้องไม่น้อยกว่า 500 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ (ปาริชาติ โนนสุภา. 2555) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้จำนวน 870 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 435 คน และครูผู้สอน จำนวน 435 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนดีเด่น เพื่อสรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2- 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยแบบสอบถามมีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 5 องค์ประกอบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตราชการจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ และโรงเรียนดีเด่น เพื่อขอสัมภาษณ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแต่ละชุดและดำเนินการวิเคราะห์ กรณีที่ยังไม่ได้รับกลับคืนผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามครั้งที่ 2 และ 3 โดยการส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่ โทรศัพท์สอบถาม และติดตามด้วยตัวเอง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 870 ฉบับ ได้รับคืน ทุกฉบับแบบสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้รู้ลักษณะกลุ่มตัวอย่างและสภาพของตัวแปร โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน เพื่ออธิบายสภาพทั่วไปของตัวแปร

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ จากทฤษฎีที่ได้พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และศึกษาเส้นทางอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาว่าส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) ในการวิเคราะห์รูปแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model Analysis) และเปรียบเทียบดัชนีวัดความสอดคล้องของโมเดลประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธี likelihood สูงสุด (Maximum Likelihood Estimate) ค่าไค-สแควร์ (χ^2) ค่า P-value, ค่า df, ค่า RMSEA, ค่าดัชนี GFI, ค่าดัชนี AGFI, ค่า LSR และค่า CN ตามโมเดลที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

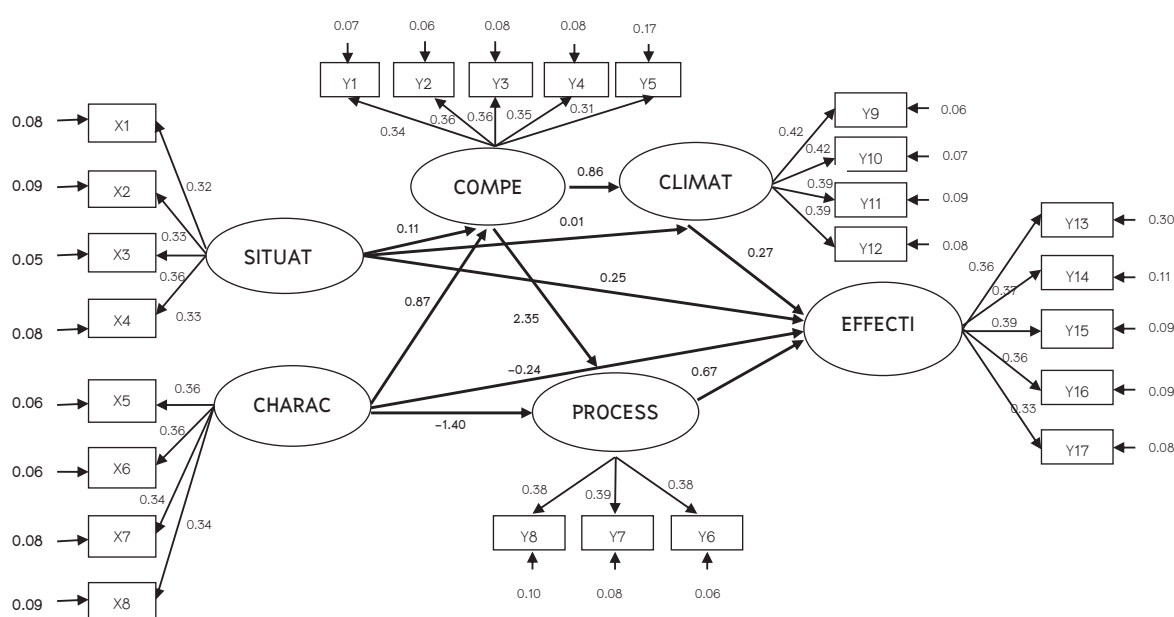
สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบเป็นตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัวแปร ได้แก่ การบริหารตามสถานการณ์ และคุณลักษณะผู้นำ ตัวแปรแฝงภายใน 3 ตัวแปร ได้แก่ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน และตัวแปรผล 1 ตัวแปร ได้แก่ ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยมีตัวแปรสังเกตได้รวมทั้งสิ้น 25 ตัวแปร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมขององค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ

2. รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีค่า $\chi^2 = 62.51$, P-value = 1.00, df = 123, RMSEA = 0.00, GFI = 0.99, AGFI = 0.98, ค่า LSR = 1.95 และค่า CN = 2243.07

3. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อิทธิพลทางตรง ได้แก่ การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน การบริหารตามสถานการณ์ และคุณลักษณะการนำ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.67, 0.27, 0.25 และ -0.24 ตามลำดับ อิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ สมรรถนะการบริหารจัดการ ส่งผ่านการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้และการสร้าง

บรรยากาศในโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 2.35 และ 0.86 ตามลำดับ คุณลักษณะผู้นำส่งผ่านสมรรถนะการบริหารจัดการและการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -1.40 และ 0.87 ตามลำดับ และการบริหารตามสถานการณ์ส่งผ่านสมรรถนะการบริหารจัดการและการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.11 และ 0.01 ตามลำดับ และอิทธิพลรวม ได้แก่ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 1.80, 0.67, 0.46, 0.38 และ 0.27 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) พบว่า การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ และสมรรถนะการบริหารจัดการ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการส่งเสริมการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้ร้อยละ 100 การบริหารตามสถานการณ์ และคุณลักษณะผู้นำ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะการบริหารจัดการได้ร้อยละ 95 การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพของโรงเรียนได้ร้อยละ 84 และการบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ และสมรรถนะการบริหารจัดการ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนได้ร้อยละ 77 ตามลำดับ ดังภาพที่ 2 และ ตารางที่ 1

Chi-square = 62.51, df = 123, P-value = 1.00, RMSEA = 0.00, LSR = 1.95, CN=2243.07

ภาพที่ 2 รูปแบบสมมติฐานการวิจัยที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบขนาดอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ตัวแปรสาเหตุ	ตัวแปรผล											
	COMPET			PROCESS			CLIMATE			EFFECTIV		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
SITUAT	0.11 (0.08) 1.48**	-	0.11 (0.08) 1.48**	-	0.27 (0.14) 1.92**	0.27 (0.14) 1.92**	0.01 (0.06) -0.61**	0.10 (0.06) 1.54**	0.11 (0.12) 0.93**	0.25 (0.04) 1.17**	0.21 (0.11) 1.83**	0.46 (0.15) 3.00**
CHARACT	0.87 (0.08) 10.36**	-	0.87 (0.08) 10.36**	-1.40 (-0.67) 2.02**	2.03 (0.81) 2.52**	0.63 (0.14) 4.54**	-	0.75 (0.12) 6.06**	0.75 (0.12) 6.06**	-0.24 (0.01) -1.73**	0.62 (0.14) 4.28**	0.38 (0.15) 2.55**
COMPET	-	-	-	2.35 (0.78) 3.02**	-	2.35 (0.78) 3.02**	0.86 (0.10) 8.56**	-	0.86 (0.10) 8.56**	-	1.80 (0.59) 3.04**	1.80 (0.59) 3.04**
PROCESS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.67 (0.11) 6.37**	-	0.67 (0.11) 6.37**
CLIMATE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.27 (0.07) 3.64**	-	0.27 (0.07) 3.64**
R ²	0.95			1.00			0.77			0.84		
ค่าสถิติ Chi-square = 62.51, df = 123, P-value = 1.00, RMSEA = 0.00, LSR =1.95, CN=2243.07												

หมายเหตุ ** หมายถึง P < .01, * หมายถึง P < .05 ตัวเลขที่ลงคือ ค่า β , SE, t ตามลำดับ

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล		X4	แทน	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
ได้แก่	1. ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Latent Variables)	กับชุมชน		
	SITUAT	แทน	การบริหารตามสถานการณ์	
	CHARACT	แทน	คุณลักษณะผู้นำ	
ได้แก่	2. ตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous Latent Variables)	X5	แทน	มีวิสัยทัศน์ที่สร้างแรงบันดาลใจ
		X6	แทน	มีทักษะในการแก้ไขปัญหา
		X7	แทน	มีความฉลาดทางอารมณ์
เรียนรู้		X8	แทน	มีคุณธรรมจริยธรรม
		Y1	แทน	การนำและการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลง
	COMPET	แทน	สมรรถนะการบริหารจัดการ	
	PROCESS	แทน	การส่งเสริมกระบวนการจัดการ	
		Y2	แทน	การใช้กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์
		Y3	แทน	การจัดการทรัพยากรมนุษย์และการ
			สร้างทีมงาน	
	CLIMATE	แทน	การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน	
	EFFECTIV	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน	
	3. ตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variables)		ทรัพยากร	
	X1	แทน	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร	
			การสื่อสาร	
สถานศึกษากับผู้ได้บังคับบัญชา		Y5	แทน	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
	X2	แทน	การจัดโครงสร้างของงานในโรงเรียน	
	X3	แทน	การใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของ	
ผู้บริหารสถานศึกษา		Y6	แทน	การส่งเสริมการจัดหลักสูตรและ
			กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม	
		Y7	แทน	การเน้นและให้ความสำคัญกับผู้เรียน
		Y8	แทน	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

- Y9 แทน การรับรู้และความคาดหวังสูงของสมาชิก
Y10 แทน การสร้างบรรยากาศเชิงบวก
Y11 แทน การสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม
Y12 แทน การจัดระบบการจูงใจ
Y13 แทน ด้านการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูง

- Y14 แทน การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก
Y15 แทน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
Y16 แทน ด้านการบรรลุการแก้ไขปัญหาภายใน

โรงเรียน

- Y17 แทน ด้านความพึงพอใจของครูและบุคลากร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยพบว่ารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัวแปร คือ 1) การบริหารตามสถานการณ์ ซึ่งมีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 4 ตัวแปร คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับผู้ใต้บังคับบัญชา การจัดโครงสร้างของงานในโรงเรียน การใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 2) คุณลักษณะผู้นำ ซึ่งมีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 4 ตัวแปร คือ มีวิสัยทัศน์ที่สร้างแรงบันดาลใจ มีทักษะในการแก้ไขปัญหา มีความฉลาดทางอารมณ์ และมีคุณธรรมจริยธรรม

1.2 ตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่

1) ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 5 ตัวแปร คือ การนำและการบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลง การใช้กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงาน การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2) ด้านการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 3 ตัวแปร คือ การส่งเสริมการจัดการหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม การเน้นและให้ความสำคัญกับผู้เรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3) ด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน

ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 4 ตัวแปร คือ การรับรู้และความคาดหวังสูงของสมาชิก การสร้างบรรยากาศเชิงบวก การสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม และการจัดระบบการจูงใจ

4) ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 5 ตัวแปร คือ ด้านการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านการบรรลุการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และด้านความพึงพอใจของครูและบุคลากร

จากผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของตัวแปรอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปาริชาติ ไนตสุภา (2555) ที่ศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านสมรรถนะองค์การ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศโรงเรียน มีระดับปัจจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การตรวจสอบความสอดคล้องรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า รูปแบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 62.51$, P-value = 1.00 และ df = 123 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า RMSEA = 0.00 มีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าดัชนี GFI = 0.99 และค่าดัชนี AGFI = 0.98 มีค่าสูงกว่า 0.90 ค่า LSR = 1.95 มีค่าระหว่าง -2 ถึง +2 และค่า CN = 2243.07 มีค่ามากกว่า 200 ซึ่งทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการวัดจำนวน 6 รูปแบบ เกิดจากแนวคิด ทฤษฎี ที่มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนักวิชาการที่หลากหลาย มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างทำให้ผลการทดสอบรูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับอนุสิทธิ นามโยธา (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนและพบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 361.98$, P-value = 0.25, df = 181, GFI = 0.95, AGFI = 0.92, RMSEA = 0.04, ค่า LSR = 1.95 และค่า CN = 353.35)

3. การศึกษาอิทธิพลของตัวแปรทั้ง 5 ตัว พบว่าการส่งเสริมการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล

เท่ากับ 0.67 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมรรถนะการบริหารจัดการ มีอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 2.35 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนั้น สมรรถนะการบริหารจัดการยังมีอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมากที่สุดด้วย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 1.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบทั้ง 5 ตัว ดังกล่าวข้างต้น สามารถอธิบายประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 84 สรุปได้ว่าผลการศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ดังกล่าวข้างต้นเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุสิทธิ์ นามโยธา (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ที่พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด คือ 1.88 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภินันท์ อินลี (2558) ที่ศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นของความสำเร็จสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง แรงจูงใจ และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อความสำเร็จของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสัดส่วนของความเชื่อถือได้ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่อธิบายความสำเร็จของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 69

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยด้านการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง

มากที่สุดต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ไปเป็นแนวทางในการวางแผนบริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัย ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการซึ่งเป็นปัจจัยที่มี ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด ไปเป็นแนวทาง ในการออกแบบพัฒนาทักษะความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นด้านการนำและการบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลง การใช้กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงาน การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อใช้สมรรถนะด้านต่างๆ เหล่านี้ไปใช้ในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ในภูมิภาคอื่น หรือในระดับประเทศ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาศึกษาเปรียบเทียบกัน หากพบข้อแตกต่างก็จะได้พิจารณาต่อไปถึงสาเหตุที่ทำให้เกิด ความแตกต่าง แต่หากผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันก็จะเป็นเครื่องยืนยันข้อค้นพบในการวิจัยในครั้งนี้

2. ควรวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อการศึกษาในเชิงลึก โดยอาศัยรูปแบบการวิจัยที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อยืนยัน ข้อค้นพบว่าตรงกันหรือไม่และมีอะไรที่แตกต่างกัน หลังจากนั้นนำข้อค้นพบจากการวิจัยทั้ง 2 วิธี คือ วิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มาสร้างเป็นข้อสรุปงานวิจัยในภาพรวม

3. ควรวิจัยการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จิรวรรณ เล่งพานิชย์. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบไฟบริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรชญาดุษฐ์บัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปาริชาติ โนนสุภา. (2555). การพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ปรชญาดุษฐ์บัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : ทองกมล จำกัด.
- อนุสิทธิ์ นามโยธา. (2555). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. ปรชญาดุษฐ์บัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- อินันท์ อินลี. (2558, พฤษภาคม – สิงหาคม). โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นของความสำเร็จสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 5(2), 17-23.
- Adair, J. (2007). *Develop your leadership skills*. London : Kogan Page.
- Bell, A. (2006). *Great leadership: What it is and what it takes in a complex world*. Mountain View, California : Davies-Black Publishing.
- Boyatzis, R.E. (1982). *The competent manager*. New York : John Wiley.
- Byham, T. & Wellins, R. (2012). *Optimizing Your Leadership Pipeline for Operational Leaders*. Retrieved in October 2015, from http://www.ddiworld.com/DDI/media/guidebooks/guidetooptimizingyour_leadershippipeline_gb_ddi.pdf?ext=.pdf
- Cardiff University. (2012). *Leadership and Management Framework*. Retrieved in September 2015, from www.cardiff.ac.uk/.../Cardiff%20University%20Leadership.
- Duggan, T. (2012). *Operational Leadership Facilitator Tips*. Retrieved in August 2015, from <http://www.ehow.com/business/>.
- Florida Department of Education. (2009). *Florida educational leadership examination competencies and skills* (3rd ed.). Florida : Florida Department of Education.
- Glanz, J. (2006). *What every Leader should know about operational leadership*. New York : Yeshiva University.
- Mott, P.E. (1972). *The characteristics of effective organization*. New York : Harpers & Row.
- Mustamin & Yasin MA. (2012). The competence of school principals: What kind of need competence for school success?. *Journal of Education and Learning*, 6(1), 33-42.
- Spanyi, A. (2010). *Operational leadership*. New York : Business Expert Press.

Translated Thai References

- Inlee, A. (2015). A linear structural equation model of success for basic education institutions. *Nakhon Phanom University Journal*, 5(2), 17- 23. [in Thai]
- Lengphanich, J. (2011). *A structural equation model of servant leadership for basic school administrators* (Unpublished doctoral dissertation). Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2009). *The curriculum for development of schools nationwide*. Bangkok : Thongkamon Ltd. [in Thai]
- Namyotha, A. (2012). *A developed linear structural relationship model of school administrators' competencies affecting school effectiveness* (Unpublished doctoral dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon, Thailand. [in Thai]
- Note-supha, P. (2012). *The structural equation of factors affecting school effectiveness under local administration organizations* (Unpublished doctoral dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon, Thailand. [in Thai]